

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ३, अंक ७]

शुक्रवार, एप्रिल २२, २०११/वैशाख २, शके १९३३

[पृष्ठे ५, किंमत : रुपये २०.००

असाधारण क्रमांक ३६

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.
अनुक्रमणिका

सन २०११ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २१.— महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम,	पृष्ठे
२००५ यात सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम	१-५

दिनांक २२ एप्रिल २०११ रोजी मा. राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

ह. बा. पटेल,
सचिव,
महाराष्ट्र शासन,
विधी व न्याय विभाग.

सन २०११ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २१.

(मा. राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर “महाराष्ट्र शासन राजपत्रात ” दिनांक २२ एप्रिल २०११ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ यात सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.

१९७६
चा महा.
३८.

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम, १९७६ सिंचनाच्या व सिंचनेतर प्रयोजनांसाठी पाणी-पुरवठ्याचे विनियमन करतो ;

२००५
चा महा.
१८.
२००५ चा
महा.२३.

आणि ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाने सन २००५ मध्ये, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ आणि महाराष्ट्र सिंचन पद्धतीचे शेतकऱ्यांकडून व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ हे दोन स्वतंत्र अधिनियम अधिनियमित केले ;

भाग चार ३६—१

(१)

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग चार, एप्रिल २२, २०११/वैशाख २, शके १९३३

आणि त्याअर्थी, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ आणि महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम, १९७६ यांमध्ये देखील त्याखालील प्राधिकरणांद्वारे जलसंपत्तीचे नियमन करणे व प्रशुल्क निर्धारित करणे याबाबत तरतुदी करण्यात आल्या आहेत ;

२००५ चा
महा. १८.
१९७६ चा
महा. ३८.

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ हा महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम, १९७६ निरसित करील नाही ;

२००५ चा
महा. १८.
१९७६ चा
महा. ३८.

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र शासनाने, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ याच्या कलम ३ द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून दिनांक ८ जून, २००५ पासून महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाची स्थापना केली आहे ;

२००५ चा
महा. १८.

आणि ज्याअर्थी, पाण्याच्या वाटपाच्या संबंधात राज्य शासन व महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण यांच्या भूमिका स्पष्ट करणे इष्ट होते ;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा) अध्यादेश, २०१० (यात यापुढे ज्याचा निर्देश " उक्त अध्यादेश " असा करण्यात आला आहे), हा दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१० रोजी प्रख्यापित केला ;

२०१०
चा महा.
अध्या. ११.

आणि ज्याअर्थी, दिनांक १ डिसेंबर, २०१० रोजी राज्य विधानमंडळाचे पुन्हा अधिवेशन भरल्यानंतर, उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करण्याकरिता, महाराष्ट्र विधानसभेमध्ये सन २०१० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७५ हे दिनांक १ डिसेंबर, २०१० रोजी मांडण्यात आले होते ;

आणि ज्याअर्थी, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१० रोजी राज्य विधानमंडळाच्या अधिवेशनाची सत्रसमाप्ती झाल्यामुळे, उक्त विधेयक राज्य विधानमंडळाकडून संमत होऊ शकले नाही ;

आणि ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (क) द्वारे तरतूद केल्याप्रमाणे, राज्य विधानमंडळाचे पुन्हा अधिवेशन भरल्याच्या दिनांकापासून सहा आठवड्यांचा कालावधी समाप्त झाल्यानंतर म्हणजेच दिनांक ११ जानेवारी, २०११ नंतर, उक्त अध्यादेश अंमलात असल्याचे बंद झाले असते ;

आणि ज्याअर्थी, उक्त अध्यादेशाच्या तरतुदी अंमलात असण्याचे चालू राहणे इष्ट आहे असे वाटत होते ;

आणि ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते आणि यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी, उक्त अध्यादेशाच्या तरतुदी अंमलात असण्याचे चालू ठेवण्यासाठी तत्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती ; आणि म्हणून, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अध्यादेश, २०११ हा दिनांक ११ जानेवारी, २०११ रोजी प्रख्यापित केला ;

२०११
चा महा.
अध्या. २.

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अध्यादेश, २०११ याचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करणे इष्ट आहे; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या बासष्टाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :-

२०११
चा महा.
अध्या. २.

संक्षिप्त नाव व
प्रारंभ.

१. (१) या अधिनियमास, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अधिनियम, २०११ असे म्हणावे.

(२) हे कलम दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१० रोजी अंमलात आले असल्याचे मानण्यात येईल व कलमे २ ते ६ ही, दिनांक ८ जून, २००५ रोजी अंमलात आली असल्याचे मानण्यात येईल.

२००५ चा
महा. १८.

२. महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश "मुख्य अधिनियम" असा करण्यात आला आहे), याच्या कलम २ मध्ये,—

सन २००५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक १८
याच्या कलम २
ची सुधारणा.

(एक) खंड (ट) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(ट-१) “उच्चाधिकार समिती” याचा अर्थ, शासन निर्णय, पाटबंधारे विभाग, क्रमांक संकीर्ण-१००१/(१५४-०१)/सि.व्य. (धो.), दिनांक २१ जानेवारी, २००३, याअन्वये, राज्य शासनाने घटित केलेली समिती, असा आहे;”;

(दोन) खंड (प) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(प-१) “क्षेत्रीय वाटप” याचा अर्थ, राज्य शासनाने, जलसंपत्ती प्रकल्पामध्ये वापराच्या विविध प्रवर्गांना केलेले वाटप, असा आहे;”.

३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ११ मध्ये,—

सन २००५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक १८
याच्या कलम
११ ची सुधारणा.

(१) खंड (क) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :—

“(क) कलम १६क अन्वये क्षेत्रीय वाटप केल्यानंतर, विहित करण्यात येईल अशा अटी व शर्तीवर, नदी-खोरे अभिकरणाकडून वापराच्या प्रत्येक प्रवर्गामधील पाणी वापराच्या हक्कांचे वितरण करण्याकरिता निकष निर्धारित करणे;”;

(२) खंड (ढ) वगळण्यात येईल ;

(३) खंड (ण) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :—

“(ण) प्रमाण आणि प्रकार या दोन्ही दृष्टींनी केलेला पाण्याचा प्रत्यक्ष वापर हा संबंधित नदी-खोरे अभिकरणाने वापराच्या विविध प्रवर्गांना दिलेल्या पाणी वापराच्या हक्काला अनुसरून असल्याचे सुनिश्चित करण्याच्या दृष्टीने, मोजमाप व सैनियंत्रण यामार्फत, पाणी वापर अंमलबजावणी करणारी बंत्रणा प्रस्थापित करणे आणि तिचे नियमन करणे;”.

४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १४ मधील, पोट-कलम (१) मध्ये, विद्यमान परंतुकानंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

सन २००५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक १८
याच्या कलम १४
ची सुधारणा.

“परंतु आणखी असे की, कलम ११ अन्वये पाणी वापराच्या हक्कांचे वितरण निर्धारित केल्यानंतर आणि पाण्याची हक्कदारी देण्याचे निकष निर्धारित केल्यानंतरच केवळ, या कलमान्वये पाण्याची हक्कदारी आवश्यक असेल.”.

५. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १६ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

सन २००५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक १८
यामध्ये कलम
१६क समाविष्ट
करणे.

शासनाकडून
क्षेत्रीय वाटप.

“ १६क. (१) कलम ११ मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या अन्य कोणत्याही तरतुदींमध्ये अथवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या इतर कोणत्याही कायद्यामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, राज्य शासन, क्षेत्रीय वाटप निर्धारित करील : .

परंतु, अशा प्रकारे निर्धारित केलेल्या क्षेत्रीय वाटपाचे सामान्यपणे तीन वर्षांपेक्षा कमी होणार नाही अशा कालांतरांनी पुनर्विलोकन करण्यात येईल :

परंतु आणखी असे की, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अधिनियम, २०११, राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याचे दिनांकांनंतर राज्य मंत्रिमंडळ क्षेत्रीय वाटप निर्धारित करील.

२०११ चा
महा. २१.

(२) पोट-कलम (१) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे, क्षेत्रीय वाटप निर्धारित केल्यानंतर, प्राधिकरण कलम ११ च्या खंड (क) अन्वये, पाणी वापराच्या हक्कांचे वितरण करण्याकरिता निकष निर्धारित करील.”

सन २००५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक १८
यामध्ये कलमे
३१क, ३१ख
आणि ३१ग
समाविष्ट करणे.

६. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३१ नंतर, पुढील कलमे समाविष्ट करण्यात येतील :-

कार्यक्षेत्र
निश्चित
केल्यानंतर
पाण्याची
हक्कदारी लागू
होणे.

“ ३१क. या अधिनियमामध्ये किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या अन्य कोणत्याही कायद्यामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, “पाण्याची हक्कदारी ” ही संज्ञा, महाराष्ट्र सिंचन पद्धतीचे शेतकऱ्यांकडून व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ अन्वये कार्यक्षेत्र निश्चित करण्यासह ज्या क्षेत्रांमध्ये सर्व संबद्ध तरतुदींचे अनुपालन केले असेल अशा क्षेत्रांनाच लागू होईल.

२००५ चा
महा. २३.

स्पष्टीकरण.— महाराष्ट्र सिंचन पद्धतीचे शेतकऱ्यांकडून व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ ज्या क्षेत्रांना लागू होत नाही अशा क्षेत्रांच्या संबंधात त्या अधिनियमाचे कलम ७८ लागू व परिणामकारक असेल.

२००५ चा
महा. २३.

परवानगी, वाटप,
इत्यादी चालू
राहणे.

३१ख. या अधिनियमामध्ये किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या अन्य कोणत्याही कायद्यामध्ये अथवा कोणत्याही न्यायालयाचा, न्यायाधिकरणाचा किंवा प्राधिकरणाचा कोणताही आदेश, न्यायनिर्णय किंवा हुकूमनामा यामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, या अधिनियमाच्या तरतुदींना अनुसरून महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अधिनियम, २०११ याच्या कलम १ च्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी म्हणजेच, दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१० पूर्वी, उच्चाधिकार समितीने किंवा नदी-खोरे अभिकरणाने अथवा राज्य शासनाने ज्यांना परवानगी, वाटप, मंजूरी, प्राधिकार किंवा पाण्याची हक्कदारी दिली असेल अशा कोणत्याही व्यक्तीस किंवा गटास ती, या अधिनियमाच्या तरतुदींनुसार दिली असल्याचे मानण्यात येईल आणि तदनुसार, ती चालू राहिल आणि अशा व्यक्तीस किंवा पाणी वापर गटास पाणी घेण्यासाठी परवानगी, वाटप, मंजूरी, प्राधिकार किंवा पाण्याची हक्कदारी नव्याने मिळविण्याची आवश्यकता असणार नाही.

२०११ चा
महा. २१.

विवक्षित दावा
किंवा कार्यवाही,
इत्यादीस
प्रतिबंध.

३१ग. या अधिनियमामध्ये किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या अन्य कोणत्याही कायद्यामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अधिनियम, २०११ याच्या कलम १ च्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी म्हणजेच दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१० पूर्वी, उच्चाधिकार समितीने किंवा नदी-खोरे अभिकरणाने अथवा राज्य शासनाने दिलेली परवानगी, वाटप,

२०११ चा
महा. २१.

मंजूरी, प्राधिकार किंवा पाण्याची हक्कदारी ही वैध असेल आणि नेहमीकरिता वैध असल्याचे मानण्यात येईल आणि तदनुसार, कोणत्याही न्यायानुसार, न्यायप्रक्रियेसमोर किंवा इतर प्राधिकरणासमोर, पाणी घेण्यासाठी अशी परवानगी, वाटप, मंजूरी, प्राधिकार किंवा पाण्याची हक्कदारी यांना आक्षेप घेणारी कोणताही दावा, खटला किंवा अन्य कायदेशीर कार्यवाही दाखल करता येणार नाही आणि या अधिनियमान्वये आवश्यक असलेली कोणतीही परवानगी, वाटप, मंजूरी, प्राधिकार किंवा पाण्याची हक्कदारी मिळविण्यात आलेली नाही या कारणावरून, असा कोणताही दावा, खटला किंवा इतर कायदेशीर कार्यवाही दाखल करता येणार नाही किंवा चालू ठेवता येणार नाही. ”.

२०११
चा महा.
अध्या.
२.

७. (१) महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अध्यादेश, २०१० सन २०११ चा
महाराष्ट्र
अध्यादेश
क्रमांक २ याचे
निरसन व
व्यावृत्ती.

(२) अशा प्रकारे निरसन झाले असले तरीही, उक्त अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुख्य अधिनियमाद्वारे करण्यात आलेली कोणतीही कृती किंवा कार्यवाही (काढण्यात आलेली कोणतीही अधिसूचना किंवा काढण्यात आलेला आदेश यांसह) ही, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुख्य अधिनियमाच्या संबंधित तरतुदीअन्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती किंवा कार्यवाही किंवा यथास्थिति, काढलेली अधिसूचना किंवा काढण्यात आलेला आदेश असल्याचे मानण्यात येईल.

RNI No. MAHBIL/2009/35530

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग चार

वर्ष ३, अंक ८(३)

शनिवार, एप्रिल ३०, २०११/वैशाख १०, शके १९३३

[पृष्ठ १, किंमत : रुपये २०.००]

असाधारण क्रमांक ३९

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

शुद्धिपत्र

महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण, असाधारण क्रमांक ३६, भाग चार, दिनांक २२ एप्रिल २०११, पृष्ठ क्रमांक १ ते ५ वर प्रकाशित करण्यात आलेल्या महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अधिनियम, २०११ (सन २०११ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २१) मध्ये,—

- (१) पृष्ठ क्रमांक ४ वर, ओळ क्रमांक २६ मध्ये, “ किंवा गटास ” या ऐवजी “ किंवा पाणी वापर गटास ” असे वाचावे ;
- (२) पृष्ठ क्रमांक ५ वर, ओळ क्रमांक ८ मध्ये, “ २०१० ” या ऐवजी “ २०११ ” असे वाचावे.

(१)

भाग चार-३९-१